

RIKSDAGENS BANKFULLMÄKTIGES

BERÄTTELSE

FÖR ÅR 1936

TILL

RIKSDAGENS BANKUTSKOTT

HELSINGFORS 1937
STATSRÅDETS TRYCKERI

Innehåll:

	Sid.		Sid.
<i>Det ekonomiska livet i Finland år 1936</i>	3	Sedelstocken	13
<i>Industrin</i>	3	Bankens förhållande till staten	14
<i>Lantbruket</i>	4	Bankens bokslut	14
<i>Arbetsmarknaden</i>	5	<i>Av Bankfullmäktige handlagda ärenden</i>	18
<i>Utrikeshandeln</i>	6	Inlösen av sedlarna	18
<i>Inrikeshandeln</i>	6	Pensionerna	18
<i>Samfärdseln</i>	6	Avskrivningen av värdelösa fordringar	18
<i>Penningmarknaden och kapitalmarknaden</i>	7	Revisionen	18
<i>Räntefoten</i>	8	Granskningen av lånerörelsen och valuta-	
<i>Betalningsbalansen och kapitalrörelsen</i>	8	handeln	18
<i>Finska markens värde och prishöjning</i>	9	Inventeringen och inspektionen av avdel-	
<i>Finlands Banks verksamhet</i>	10	ningskontoren	18
<i>Penningvärdet och valutahandeln</i>	10	Ernst Nevanlinnas minne	19
<i>Utlåningen</i>	10	Kontrollanterna vid avdelningskontoren	19
<i>Räntesatserna</i>	12	Bankfullmäktige och revisorer	20

Det ekonomiska livet i Finland år 1936.

Under det gångna året markerades Finlands ekonomiska liv av ett uppsving i produktionsverksamheten, utrikeshandeln utvidgades samt gav fortfarande ett exportöverskott och penningmarknaden var sällsynt lätt. Denna utveckling förorsakades till en väsentlig del av den allt fastare stigande tendensen i konjunkturerna i ett flertal länder. Ehuru denna stegring delvis berodde på sådana speciella orsaker som staternas understödspolitik och rustningsverksamhet, sträckte sig dess verkningar dock även till vårt land, framför allt i form av en förbättring i marknaden för trävaror och för alster av pappersindustrin samt under det senare halvåret i form av en allt tydligare prisstegring. Konjunkturförbättringen var i en del länder så kraftig, att man redan begynte befara en omsvängning och inträdandet av en ny depression. Och ehuru några tecken på en sådan omsvängning icke ännu kunna skönjas, är det uppenbart, att man i all ekonomisk och finansiell verksamhet har skäl att göra sig beredd på en dylik vändning i utvecklingen.

Industrin.

Den stegrade livaktigheten inom den industriella verksamheten fortgick på de flesta områden och var produktionen delvis t. o. m. större än under något tidigare år. Industrins totala produktionsvolym steg sålunda enligt Unitas index från 146 år 1935 till 160 år 1936, medan index för dess värde ökades ungefär lika mycket eller från 127 till 140 poäng. Såväl stegringen i volymen som i värdet var avsevärt kraf-

tigare än år 1935, då stegringen i konjunkturerna var något svagare än under de par föregående åren. Produktionsvolymen steg nämligen senaste år med nära 10 % mot 4 % år 1935 och stegringen i värdet var likaså 10 % mot 6 % året därförinnan.

I motsats till år 1935, då i exportindustrin en mindre tillbakagång gjorde sig gällande, var uppsvinget inom denna industri senaste år kraftigare än inom *hemmamarknadsindustrin*. Produktionen inom den senare stegrades till volymen med c:a 6 % och till sitt värde med drygt 7 %. Bägge voro större än under något tidigare år. Utvidgningen av produktionen försiggick huvudsakligen inom byggnadsämnesindustrin.

Exportindustrins produktionsvolym ökades med c:a 11 % och dess värdestegring var på grund av prisstegringen ännu större eller 23 %. Volymen var 40 % större än för toppåret 1928 och även värdet översteg med nära 15 % den då nådda rekord-siffran. Till stegringen senaste år bidrogo samtliga viktigare grenar av exportindustrin.

Trävarumarknaden, vars stabilisering vidtog efter det i slutet av år 1935 ingångna internationella avtalet om begränsning av trävaruexporten, utvecklades under redogörelseåret i allt gynnsammare riktning. Prisen kunde höjas ett flertal gånger. Exporten från Finland blev kvantitativt så stor, som tilläts i det internationella avtalet. Försäljningarna för skeppning år 1937 begynte exceptionellt tidigt och efterfrågan var så livlig, att vid redo-

görelseårets slut från Finland försålts c:a 625,000 standards, d. v. s. dubbelt mer än vid ingången av ifrågavarande år. Inalles exporterades år 1936 1,100,000 standards mot 1,041,000 standards år 1935 och 926,000 standards i genomsnitt åren 1931—35. Då en stor del trävaror sålts till de i början av året rådande låga prisen, har landets inkomst av sågprodukter icke blivit så stor, som man hade väntat av den kraftiga förbättringen i marknaden, utan belöpte sig till 2,102 milj. mk mot resp. 1,828 och 2,213 miljoner för de närmast föregående åren.

Även marknaden för övriga grenar av exportindustrin förbättrades. Sålunda stegrades inkomsten av dem, då exportmängderna ökades och prisen stego, även om beträffande dem kan iakttagas, att en avsevärd, t. o. m. stor del av exporten försålts till tidigare gällande sämre priser.

Exporten av olika slag av trävaror utvecklades på följande sätt. Utförseln av faner stegrades från 127,000 ton till 146,000 ton eller med 15 %, exporten av trädrullar från 6,050 ton till 6,300 ton eller med 4 %, av möbler från 1,200 ton till 1,700 ton eller med 42 % och exporten av övriga träarbeten från 4,100 ton till 4,800 ton eller med 17 %. Det sammanlagda värdet av dessa alster steg från 404 milj. mk år 1935 till 459 milj. år 1936. Exporten av obearbetade stammar och delar därav var till kvantiteten nästan lika stor som år 1935, och dess värde var endast något större än då eller 397 miljoner år 1936 mot 390 milj. mk föregående år. Särskilt kan nämnas, att av gruvstolpar och mintimmer exporterades 2,027,000 m³ mot 1,818,000 m³ år 1935, medan av slipved utfördes 1,071,000 m³ eller något mindre än föregående år, då exporten därav var 1,217,000 m³.

Produktionen inom de olika grenarna av pappersindustrin ökades kännbart. Ett par nya sulfatcellulosafabriker voro under

uppförande och även på andra områden utfördes utvidgningar, som komma att öka produktionen, samt förnyelser av maskinerierna. Produktionen av sulfatcellulosa och pappersmassa begränsades fortfarande av de tidigare nämnda internationella avtalen. Exporten av papper ökades från 376,000 ton år 1935 till 453,000 ton år 1936 eller med 20 %, utförseln av sulfatcellulosa från resp. 235,000 ton till 323,000 ton eller med 37 %, av sulfatcellulosa från 689,000 ton till 758,000 ton eller med 10 % samt av papp från 66,000 ton till 73,000 ton eller med 11 %. Däremot minskades exporten av pappersmassa från 290,000 ton till 278,000 ton eller med 4 %. Exporten var över lag, utom för pappersmassans vidkommande, större än för något annat tidigare år. Det sammanlagda värdet av denna export var 2,900 milj. mark eller drygt 15 % större än värdet för år 1935.

Byggnadsverksamheten var ungefär lika livaktig som år 1935. Under året fullbordades i Helsingfors 121 nybyggnader, vilkas kubikmåt var 881,000 m³ mot 124 byggnader och 940,000 m³ föregående år. Antalet fullbordade nya boningsrum var 4,943 mot 4,205 år 1935 men endast 1,836 år 1934. Det stora antalet byggnader, som i slutet av redogörelseåret var under uppförande, och antalet godkända ritningar tyda på en fortsatt stegring i byggnadsverksamheten.

Lantbruket.

Senaste års skörd var gynnsam i största delen av landet. Enligt förhandsuppgifter var skörden av vete till kvantiteten 27 % större än närmast föregående år. Då veteodlingen vinner terräng, var skörden samtidigt större än för något tidigare år. Däremot erhöles av råg en c:a 7 % mindre skörd än år 1935, vilket delvis berodde på att rågodlingen undanträngdes av veteodlingen, dels av en svagare skörd. Skör-

den av övriga viktigare odlingsväxter ökades något, nämligen av korn med 14 %, havre med 7 %, potatis med 4 % och odlad hö med 1 %. Skörden utgjorde enligt förhandsuppskattning 3,570 milj. foderenheter och var något större än år 1935, då motsvarande siffra var 3,409 milj. foderenheter, men något mindre än 1934 års rekordskörd. Däremot var skördens värde, då speciellt spannmålsprisen voro högre än föregående år, högre än för något tidigare år. Värdet var nämligen enligt förhandsuppskattning c:a 5,400 milj. mark mot resp. 5,119 och 5,223 milj. mark de närmast föregående åren.

Prisutvecklingen för produkterna av kreatursskötseln var i stort sett förmånlig för lantbruksproducenterna. Överlåtelseprisen voro i genomsnitt något bättre än år 1935 och avsevärt gynnsammare än för de närmast föregående åren. Lantbruksprodukternas prisindex var enligt beräkningar av Lantbruksproducenternas Centralförbund, varvid medelprisen för åren 1926—28 tagits = 100, senaste år 77 poäng mot 75 poäng år 1935 och 70 poäng år 1934. Å andra sidan stego lantbruksförnödenheternas priser i samma mån; deras prisindex var 92 mot resp. 90 och 86 för de närmast föregående åren. Även lantbruksarbetarnas löner stego; index var nämligen för senaste år 91 och för åren därförinnan 85 och 82.

Härjämte kan nämnas, att lantbefolkningens andra viktiga inkomstkälla, skogsförsäljningarna och skogsarbetena, för senaste avverkningsperiod icke inbringat lika mycket som för den föregående perioden. Av dessa källor erhöles nämligen lantbruksbefolkningen enligt uppskattning under avverkningsperioden 1935—1936 c:a 1,880 milj. mk mot 2,050 milj. mk för avverkningsperioden 1934—1935. Däremot har utvecklingen senaste höst gått i gynnsam riktning. — Antalet exekutiva auktioner på jordlägenheter har kännbart minskats. Vid

dem såldes nämligen under senaste år 1,370 lägenheter, medan motsvarande siffror för de närmast föregående åren voro resp. 2,506 och 3,428.

Arbetsmarknaden.

På grund av den ökade livaktigheten inom produktionsverksamheten gestaltade sig arbetsmarknaden under senaste år i allmänhet gynnsam. I början av året var antalet arbetslösa visserligen ännu ansevärt, vid utgången av februari 20,600, men sedermera minskades det snabbt, så att i statens arbetslöshetsregister voro upptagna icke fullt 1,000 personer i slutet av augusti. På en del håll gjorde sig samtidigt en brist på arbetskraft gällande. I slutet av året framträdde åter något säsongarbetslöshet, men om någon konjunkturbetonad arbetslöshet är det icke mer fråga.

Arbetsfreden kunde väl upprätthållas under det gångna året oavsett en del smärre arbetskonflikter. I fråga om arbetslösheten kunde en stigande tendens iakttagas.

Utrikeshandeln.

Utrikeshandeln tog ett kännbart uppsving under senaste år. Handelsutbytet totala värde var 13,558.5 milj. mark mot 11,584.9 milj. år 1935. Stegningen var sålunda 17 % mot 5 % året därförinnan. Handelsutbytet var senaste år till sitt värde c:a 71 % större än under depressionsåret 1931, men fortfarande något mindre än vid toppen av föregående högkonjunktur. Till sin volym var utrikeshandeln däremot större än för något tidigare år. Den ökade livaktigheten i utrikeshandeln under senaste år berodde i ungefär samma omfattning av importen som av exporten. Mängden av importerade varor

var cirka 11 % större än år 1935 och värdet av importen stegrades med 999.0 milj. mark till 6,343.4 milj. mark. Mängden av exporterade varor åter stegrades med 14 % och värdet av exporten med 974.6 miljoner till 7,215.1 milj. mark.

Till stegringen av exporten bidrog främst den förbättrade avsättningen av sågade varor och alster av pappersindustrin, varom redan tidigare varit tal. I samma riktning inverkade även ökningen i exporten av en del lantbruksprodukter, framför allt av smör, ost och hudar likasom av en del andra varor.

Den kraftiga ökningen i importen berodde i första rummet av uppsvinget i den industriella verksamheten, på grund varav från utlandet importerades mer råvaror än tidigare. Värdet av denna import ökades med 526.2 milj. mark eller inemot 22 %. På en fortsatt investering i den industriella verksamheten tyder ökningen i importen av maskiner, 173.7 milj. mark eller drygt 17 %. Importen av varor avsedda för produktionen steg till inalles 4,125.9 milj. mark eller 65 % av importens värde. Importen av konsumtionsvaror stegrades i ungefär motsvarande proportion, varför relationen mellan dem och produktionsvarorna var nästan densamma som närmast föregående år. Införseln av för konsumtion färdiga industrialster stegrades med 136.0 milj. mark eller 12 % samt importen av närings- och njutningsmedel med 143.1 milj. mark eller 20 %.

Då importen och exporten ökades nästan lika starkt, gestaltade sig handelsbalansen nästan lika gynnsam som år 1935. Exportöverskottet var enligt förhandsuppgifter 871.7 milj. mark mot 896.1 milj. föregående år. Handelsbalansen har sålunda icke varit fullt så förmånlig som åren 1932—34, men exportöverskottet var dock större än vad bestridandet av utländska betalningsskyldigheter hade nödvändiggjort.

Inrikeshandeln.

Inverkan av den ekonomiska uppgångstiden sträckte sig även till inrikeshandeln, vars omfattning kännbart ökades. Försäljningen för de partiaffärer, av vilka uppgifter införskaffats, stegrades med 11 %, vartill bidrog såväl den ökade omsättningen av varor som den prisstegring, vilken tog sin början. Försäljningen var sålunda c:a 53 % större än vid botten av depressionen. Uppsvinget är gemensamt för samtliga viktigare varor inom inrikeshandeln. Prisstegringen var även ägnad att inverka förmånligt på handelsföretagens årsresultat.

Samfärdseln.

På grund av uppsvinget i det ekonomiska livet och speciellt tack vare förbättringen å trävarumarknaden ökades samfärdseln avsevärt under det gångna året. Tonnaget för från utlandet anlända och till utlandet avgångna fartyg var ungefär 8 % större än år 1935. Per järnväg transporterades c:a 13.3 milj. ton varor, vilket innebär en ökning av 11 % sedan föregående år. Såväl fartygsstrafiken som den per järnväg transporterade mängden gods var större än för något tidigare år.

Penning- och kapitalmarknaden.

På penningmarknaden fortgick samma tendens mot en allt större lättnad, som redan under de föregående åren präglade utvecklingen. Då kapitalbildningen var riklig och kreditbehovet relativt litet, nådde lättnaden i penningmarknaden en nivå, som för finska förhållanden är sällsynt, speciellt då man beaktar, att den framträder under en tid av kraftig uppgång.

Tillflödet av depositioner var rikligt under förra hälften av redogörelseåret och ej heller under den senare hälften av året, som i allmänhet är svagare, skedde någon stagnation, ehuru stegringen delvis

retarderades. Under hela året ökades den sammanlagda inlåningen för samtliga depósitosinrättningar, inklusive upplupna räntor, med 1,570.5 milj. mark mot 916.6 milj. år 1935 och 699.7 milj. mark år 1934. Ökningen, som motsvarade 10.7 % av kapitalet, var större än för något tidigare år sedan år 1927 och den sammanlagda inlåningen vid årets utgång belöpte sig till 16,224.8 milj. mark. Av ökningen kom 631.9 milj. mark på affärsbankerna, 673.9 milj. på sparbankerna, 178.8 milj. mark på andelskassorna och återstoden på övriga depósitosinrättningar. Härvid har dock en del belopp räknats dubbelt, nämligen depositioner av andra penninginrättningar i affärsbankerna, vilkas belopp under redogörelseåret stegrades med 106.8 milj. mark och vid årets slut utgjorde 924.3 milj. mark.

Affärsbankernas kreditgivning ökades under förra hälften av redogörelseåret, men nedgick därefter åter, så att dess belopp vid utgången av året var 7,372.9 milj. mark eller 75.7 miljoner mindre än i början av året. Minskningen var visserligen liten, men i jämförelse med ökningen under året därförrinnan, 35.0 milj. mark, och sedd mot bakgrunden av uppsvinget inom det ekonomiska livet visar den, att affärsföretagens likviditet förbättrats. Beaktas bör å andra sidan, att Finlands Banks kreditgivning under redogörelseåret ökades med 167.6 milj. mark. Samtliga bankers kreditgivning stegrades med 91.9 milj. mark. Ökningen var sålunda endast 1.1 % mot 1.8 % år 1935. Likasom under de föregående åren hade affärsbankernas kreditgivning uppenbarligen stegrats kännbart, om icke en del industri- o. a. affärsföretag genom emittering av obligationslån hade skaffat sig kapital för nyanläggningar eller för stabilisering av bankkrediter. Enligt förhandsuppgifter emitterades senaste år för ett nominellt belopp av c:a 390 milj. mark affärsföretags obligationer. Inalles steg emissionen av nya obligations-

lån till ett belopp av 1,700 milj. mark, av vilken summa ett par hundra miljoner mark var egentliga konverteringslån. I brist på mer lönande placeringar ha affärsbankerna, vilka medverkade vid emitteringen av dessa obligationslån, även placerat en del av sina medel i obligationer. Sålunda ökades deras obligationsportfölj enligt bokförda värden under redogörelseåret med 415.0 miljoner och belöpte sig vid årets utgång till 1,206.4 milj. mark.

Huru lätt affärsbankernas ställning var framgår måhända bäst därav, att överskottet av inlåningen i jämförelse med kreditgivningen, som i början av året var 517.6 milj. mark, i slutet av året steg till 1,225.2 miljoner. Betydelsen av denna siffra framträder klarare, då man erinrar sig, att affärsbankerna i Finland i allmänhet ha haft ett betydande överskott av kreditgivning och att detta under kristider har kunnat överstiga 2,000 milj. mark. Under dessa förhållanden har någon rediskontering av växlar alls icke kommit i fråga. Tvärtom hade affärsbankerna placerings-svårigheter, och deras kassor, vilka redan i början av redogörelseåret voro sällsynt rikliga, 633.3 milj. mark, växte under årets lopp till 851.3 miljoner. Placerings-svårigheter gjorde sig gällande även för en del andra kreditanstalter, bl. a. för ett flertal sparbanker på landsbygden.

Då handelsbalansen var aktiv, voro affärsbankernas utländska tillgodohavanden rikliga under redogörelseåret och överstego under hela tiden motsvarande belopp av skulder. Affärsbankernas utländska nettotillgodohavande, som vid ingången av redogörelseåret var 181.9 milj. mark, steg i slutet av september till 501.1 miljoner, men nedgick sedermera och var i slutet av december 309.4 milj. mark. Under redogörelseåret har affärsbankernas utländska nettotillgodohavande sålunda stegrats med 127.5 milj. mark.

Även Finlands Banks förhållande till utlandet stärktes under redogörelseåret

jämfört med tidigare, i det att såväl guld-förrådet som valutorna ökades. Även i övrigt var Finlands Banks ställning stark, såsom i den senare delen av denna berättelse skall påvisas.

Den rikliga tillgången på pengar framträdde tydligt i den ökade omsättningen på fondbörsen och i den allmänna stegringen i noteringarna. Fondbörsens omsättning steg till inalles 436.3 milj. mark mot resp. 234.6 och 307.0 miljoner åren 1935 och 1934. Enligt Unitas index stego aktiekurserna från 144 i december 1935 till 191 i december 1936. Noteringarna voro sålunda i genomsnitt dubbelt så höga som i december 1932. Även kurserna å obligationer stego något, nämligen enligt index från 125 i december 1935 till 128 i december senaste år.

Som ett utslag av lättningen i penningmarknaden kan ännu nämnas, att antalet anhängiggjorda konkurser nådde en ny bottensiffra. Deras antal var nämligen endast 594 mot resp. 724 och 804 för åren närmast därförinnan och 2,417 år 1931, då det var som störst. Antalet protesterade växlar var 2,983, d. v. s. något större än år 1935. I jämförelse med siffrorna för de närmast föregående åren, t. ex. 4,013 år 1934, 8,735 år 1933 och framför allt 26,343 för krisåret 1931, var ifrågasvarande tal dock obetydligt. Beloppet av protesterade växlar var senaste år endast 10.8 milj. mark eller mindre än under de närmast föregående åren och mycket obetydligt i jämförelse med toppsiffran år 1931, då det var 162.7 milj. mark.

Räntefoten.

Finlands Banks diskonto höll sig oförändrat under hela redogörelseåret. De depositionsräntor, som bero av beslut, vilka fattats av penninginrättningarnas gemensamma nämnd, ha ej heller förändrats under året, men affärsbankerna överenskommo om sänkning av räntan å avistaräk-

ningar med $\frac{1}{2}$ % från den 1 juli. I slutet av året beslöt penninginrättningarnas gemensamma nämnd att sänka räntorna från början av följande år sålunda, att depositionsräntan nedgick med $\frac{1}{4}$ % och utgjorde för de olika grupperna av kreditinrättningar $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{3}{4}$ —4 % och att räntan å avistaräkningarna nedgick till de av affärsbankerna redan tillämpade satserna, d. v. s. 1 — $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ %.

Under årets lopp kunde även iakttagas en nedgång i olika utlåningsräntor. Sålunda nedgick bl. a. medelräntan å affärsbankernas utlåning, som i slutet av år 1934 var 6.82 % och i slutet av år 1935 6.35 %, intill utgången av senaste år till 6.24 %. Den fortgående sänkningen i räntenivån framträder även i stegringen av obligationskurserna och i räntesatserna för nya obligationslån, vilka sistnämnda i allmänhet voro lägre än år 1935.

Betalningsbalansen och kapitalrörelsen.

Då man känner strukturen av de föregående årens betalningsbalans, kan man redan nu draga en del förhandsslutsatser om gestaltningen av senaste års betalningsbalans. I det föregående har redan omnämnts, att exportöverskottet var c:a 870 milj. mark. Vidare vet man, att totalresultatet av alla övriga poster inom betalningsbalansen, då kapitalrörelsen icke beaktas, för de senaste åren rört sig kring en nettoinkomst av 100—150 milj. mark. Då man ytterligare vet, att ränteutgifterna på grund av avkortningen av skulder och sänkningen av räntan minskats och att åtminstone fraktinkomsterna av handelsflottan stegrats, kan man räkna, att betalningsbalansens inkomster under senaste år överstigit beloppet av dess utgifter åtminstone lika mycket som år 1935, då inkomstöverskottet var 1,060 milj. mark.

Det stora inkomstöverskottet i betalningsbalansen användes, likasom under de föregående åren, till en stabilisering av landets betalningsförhållande till utlandet.

I utlandet upptogs endast ett nytt lån, nämligen Helsingfors stads lån å 2 milj. svenska kronor. Däremot avkortades utländska skulder till kännbara belopp. Den mest betydande förändringen var återbetalningen av statens $6\frac{1}{2}$ % dollarlån av år 1926, av vilka obligationer funnos i utlandet till ett belopp av 8.2 milj. dollar. Då amorteringarna å utländska lån skedde regelmässigt och då därtill återköptes en del obligationsbelopp, bl. a. av Helsingfors stad egna obligationer till ett värde av 1 milj. dollar, kan man uppskatta, att till avkortning av den utländska konsoliderade nettoskulden använts minst 600 milj. mark, ehuru under samma tid till utlandet köptes en del belopp av obligationer lydande å finska mark samt något aktier. De kortvariga skulderna ökades med omkring hundra milj. mark, men samtidigt stegrades de kortvariga tillgodohavandena, framför allt Finlands Banks och affärsbankernas utländska korrespondenters räkningar, med c:a trehundra milj. mark. Då det kortfristiga utländska nettotillgodohavandet sålunda ökades med i runt tal 200 milj. mark, minskades landets totala utländska nettoskuld uppskattningsvis med ungefär 800 milj. mark. Därtill kommer den i det följande berörda omständigheten, att Finlands Bank åter under redogörelseåret inköpte betydande mängder guld från utlandet.

Finska markens värde och prisnivån.

I det föregående har redan hänvisats därtill, att under senaste år en prisstegring kunde iakttagas på många områden. Detta var uppenbarligen en följd av den prisstegring, som skedde på världsmarknaden och framträdde den hos oss speciellt i prisen på import- och i synnerhet på exportvarorna. Sålunda steg index för exportprisen i december till 100 från att ett år tidigare ha varit 77 och två år tidi-

gare 76. Motsvarande siffror för importprisindex voro 98, 88 och 87. Man kan sålunda konstatera, att prisutvecklingen under senaste år var gynnsam för handelsbalansens utveckling, då exportprisen, efter att ända sedan år 1931 ha varit proportionsvis lägre än importprisen, slutligen senaste höst överstego de senare. Den från utlandet kommande prisstegringen begynte på hösten inverka även på prisen på varor i inrikeshandeln; partiprisindex steg sålunda i december till 95 efter att de föregående åren ha legat vid 91—90 poäng. På medeltalet för året har stegringen icke verkat lika kraftigt, i det att genomsnittsindex var 92 eller endast 2 poäng högre än de föregående åren. På detaljprisen har prisstegringen icke ännu nämnvärt influerat. Levnadskostnadsindex var i genomsnitt 998 mot resp. 997 och 983 åren 1935 och 1934, ej heller var index för december, 1,018, nämnvärt högre än ett år tidigare, 1,012.

Finska markens värde höll sig under hela redogörelseåret oförändrat i förhållande till pundet och till övriga valutor hörande till pundgruppen. Fluktuationerna mellan guldvalutorna och pundet inverkade därför på samma sätt även på inbördesförhållandet mellan guldvalutorna och finska marken. Sålunda voro växlarna i dollarnoteringarna mycket små. Dollarnoteringen steg under året från 46: 15 mk till 46: 40 mk och var högst, 46: 70 mk i november. Då en del guldländer devalerade sitt mynt, stegrades även finska markens värde i jämförelse med dem, utan att i markens värde inträffade någon inre förändring. Här må endast nämnas, att franska francs ultimo år 1935 noterades 305: — mk men i slutet av redogörelseåret 217: 25 mk samt att motsvarande noteringar för holländska floriner voro 3,133: — och 2,537: — samt för schweiziska francs 1,501: — och 1,064: —.

Finlands Banks verksamhet.

Penningvärdet och valutahandeln.

I världens penningförhållanden ha sedan år 1931 tvenne tendenser varit rådande: nämnda år eller kort därefter har en stabilisering inträtt för de valutor, som övergivit guldet och guldvalutornas ställning har försvärats. Härpå har berott, att penningförhållandena icke kunnat anses för tillförlitliga oavsett den relativa stabiliteten i penningvärdena, enär nya devaluationer kunnat väntas när som helst. Under det gångna året utlöste sig det osäkra läget därigenom, att Frankrike, Schweiz och Holland övergävo guldet och övergingo till dirigerad pappersmyntfot. Härigenom inträdde penningförhållandena i Europa på sätt och vis i ett nytt skede. Tidigare har redan nämnts, att inbördesförhållandet mellan de till den s. k. pundgruppen hörande valutorna fortfarande hållit sig stabilt under det gångna året. Sålunda var pundets värde uttryckt i mark fortfarande detsamma, varvid det stannade den 3 mars 1933, nämligen 227 mark. Likaså har noteringen på 100 svenska kronor varit 1,171 mark sedan den 1 november 1933, på 100 danska kronor 1,014 mark sedan den 13 september 1934 och på 100 norska kronor 1,141 mark sedan samma dag. Finlands Banks dollarnotering har senaste år växlat mellan 44: 95 mk och 46: 70 mk; medelkursen för året var 45: 82 mk. Noteringen på franska francs har, såsom redan nämnts, på grund av devalveringen fluktuerat i betydande omfattning. Finlands Banks lägsta notering var senaste år 217: — mk och den högsta 305: 25 mk. Noteringen å tyska mark har däremot växlat relativt litet. Den lägsta noteringen var senaste år 1,805: — mk, den högsta 1,875: — mk och medelkursen 1,844: 42.

Då sådana penningförhållanden varit rådande, som här ovan skildrats, har det

givetvis icke kunnat ens ifrågakomma, att de länder, som tidigare devalverat, återginge till guldmyntfoten. Denna fråga har fått lov att uppskjutas till längre fram. Därför har man även i vårt land funnit det vara bäst att fortfarande upprätthålla det system, som varit rådande sedan år 1931. På framställan av Bankfullmäktige har Finlands Bank genom förordning berättigats att till utgången av år 1937 avvika från de bestämmelser i dess reglemente, som gälla inlösen av sedlar.

Utvecklingen av de ekonomiska förhållandena i vårt land har, såsom av de i det föregående meddelade uppgifterna framgår, fortfarande utvecklats i gynnsam riktning. Likasom för flere föregående år har utrikeshandeln även för det gångna året givit ett betydande exportöverskott. Det allmänna ekonomiska läget har bildat en gynnsam grund även för bibehållandet av vårt mynts stabila värde, vilken uppgift icke mer på ett par tre år komplicerats genom sådana svårigheter, vilka under tidigare rådande osäkra förhållanden måste övervinnas.

Bankens förhållande till utlandet har även under årets lopp ytterligare kännbart förstärkts, i det att beloppet av betalningsmedel i utländsk rörelse fortgående ökats. Valutaförrådet var vid årets ingång 1,266.9 milj. mark, växte till slutet av april till 1,354.5 miljoner mark, nedgick därefter så, att det i slutet av juni var 1,114.4 milj. mark, men begynte därefter ökas och utgjorde vid årets slut 1,491.6 milj. mark, varvid det nådde ett högre belopp än någonsin tidigare. Ökningen under året var sålunda 224.7 miljoner mark eller 17.7 %. Härutöver bör beaktas, att även Bankens guld-kassa ökats under året med 131.2 milj. mark.

Valutahandeln har under hela året varit fullständigt fri.

Utlåningen.

I Bankfullmäktiges berättelse för år 1934 berördes redan de två mycket betydande omständigheter, i vilka uppsvinget inom vårt ekonomiska liv avspeglas inom ramen av Finlands Banks verksamhet. Den ena av dessa företeelser är den snabba nedgången i räntesatserna. Den andra är den omständigheten, att privatbankerna icke sedan oktober 1933 behövt anlita rediskonteringskredit i Finlands Bank. En dylik situation har icke inträffat sedan rediskonteringen allmänna togs i bruk. Den av Banken beviljade växelkrediten utgjordes alltså även under senaste år enbart av direkte diskonterade växlar.

Beloppet av diskonterade växlar, som i början av året var 669.1 milj. mk, stegrades de första månaderna av året så, att det ultimo april utgjorde 901.4 milj. mk. Därefter nedgick det åter, något varierande, och var i slutet av november 767.4 milj. mk. Beloppet av i slutet av året direkte diskonterade växlar var 823.0 milj. mk, vilket är 153.9 milj. mk mer än motsvarande belopp i början av året. Totalbeloppet av hypotekslånen ökades under året med 14.4 milj. och kassakreditivlånen nedgick med 0.7 milj. mk.

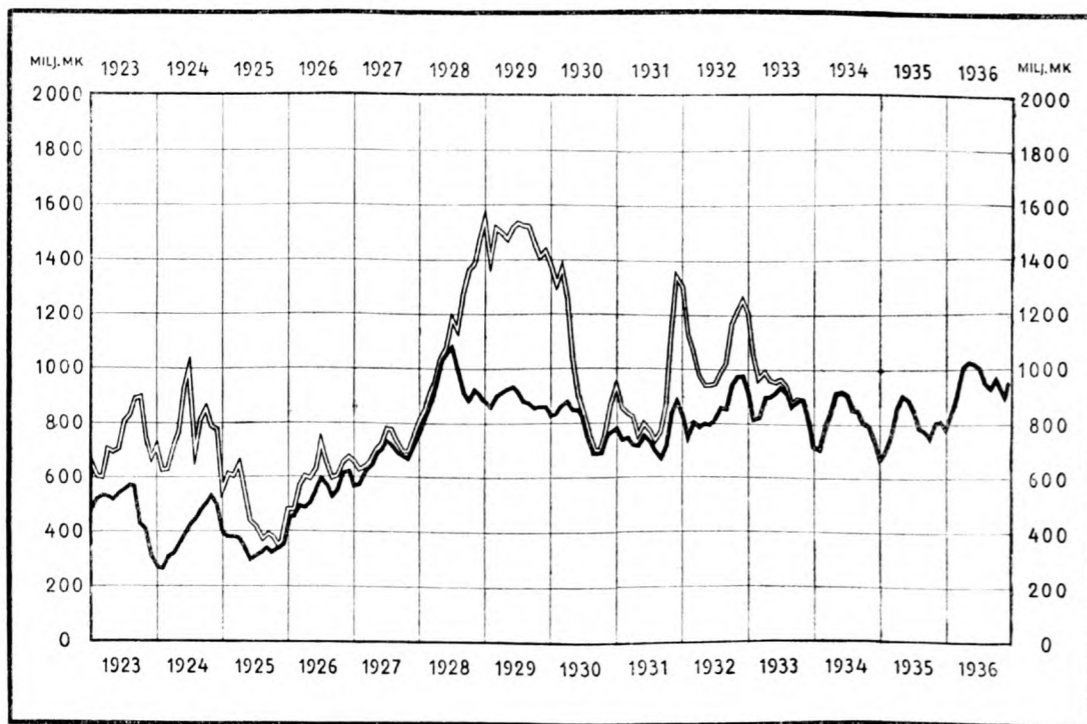
Bankens hela inhemska utlåning belöpte sig vid årets början till 781.9 milj. mk, den ökades till slutet av april till 1,021.3 milj. mk, men nedgick därefter så, att den i slutet av augusti var endast 933.2 milj. mk. Vid årets slut var den 949.5 milj. mk eller 21.4 % större än i början av året.

Totalbeloppet av Bankens inhemska utlåning uppgick vid årets slut till mer än hälften av de åren 1928 och 1929 nådda maximibeloppen. Det högsta beloppet av den inhemska kreditgivningen vid slutet av resp. månader var nämligen år 1928 1,556 milj., år 1929 1,533 milj., år 1930 1,372 milj., år 1931 1,349 milj. och 1932 1,259 milj. mk. Bankens utlåning befann sig i slutet av senaste år något över den nivå, vilken dess årliga maximibelopp vanligen nådde under tidigare normala år. Kreditgivningen för affärsverksamhet överskred nämligen före år 1928 endast en gång, d. v. s. år 1924, en miljard, men steg annars, då den var som högst, till 700—900 milj. mk.

De månatliga växlingarna i Bankens inhemska kreditgivning såväl beträffande de olika kreditformerna som totalbeloppet under år 1936 framgår av följande tabell.

Finlands Banks inhemska kreditgivning år 1936.

Utgången av månaden	Direkte diskonterade växlar milj. mk	Hypotekslån milj. mk	Kassakreditiv milj. mk	Rediskonteringar milj. mk	Summa milj. mk
1935					
December	669.1	45.4	67.4	—	781.9
1936					
Januari	734.0	52.7	56.2	—	842.9
Februari	788.9	52.0	65.4	—	906.3
Mars	888.1	51.9	62.3	—	1,002.3
April	901.4	57.4	62.5	—	1,021.3
Maj	892.9	56.2	67.8	—	1,016.9
Juni	887.4	57.4	59.9	—	1,004.7
Juli	843.0	57.9	53.0	—	953.9
Augusti	832.7	58.4	42.1	—	933.2
September	842.3	56.3	64.7	—	963.3
Oktober	815.6	55.7	66.2	—	937.5
November	767.4	60.8	66.7	—	894.9
December	823.0	59.8	66.7	—	949.5

Finlands Banks kreditgivning åren 1923—36. Den övre linjen: den totala kreditgivningen, den undre: utan rediskonteringar.

Vid årets slut innehöll Bankens portfölj av år 1935 utgjorde växlarna 85.6 %, år inhemsk växlar till ett belopp av 823.0 1934 80.7 %, år 1933 80.3 % och år 1932 milj. mk, såsom redan nämndes alla direkte 82.3 % och år 1931 82.8 % av hela den diskonterade. Växlarna utgjorde sålunda inhemsk kreditgivning. 86.7 % av Bankens inhemsk kreditgivning. De av Banken direkte diskonterade väx- Denna proportion har på senare tider hål- larna fördelade sig procentuellt på följande lit sig ungefär oförändrad. Vid utgången sätt:

	31/12 1927	31/12 1928	31/12 1929	31/12 1930	31/12 1931	31/12 1932	31/12 1933	31/12 1934	31/12 1935	31/12 1936
Exportindustrins växlar	53.86	55.82	59.07	63.02	64.41	65.47	78.53	87.98	85.31	87.84
Hemmamarknadsindustrins växlar	15.77	16.99	14.77	13.12	16.15	16.44	10.18	4.14	4.96	2.39
Handelsfirmors växlar	28.82	24.80	24.11	21.38	17.82	16.46	10.29	6.97	7.89	7.49
Övriga växlar	1.55	2.39	2.05	2.48	1.62	1.63	1.00	0.91	1.84	2.28

Räntesatserna.

I det föregående nämndes, att den snabba nedgången i räntesatserna jämte försvinandet av rediskonteringskrediten

är ett synligt tecken på uppsvinget i det ekonomiska livet.

Finlands Banks lägsta diskonto har varit under hela året 4 %, till vilken nivå det sänktes den 3 december 1934.

Sedelstocken.

Utvecklingen av landets allmänna ekonomiska läge avspeglas även i centralbankens sedelstock sålunda, att under en depression efterfrågan på betalningsmedel avtager och att efterfrågan på dem åter ökas, då det ekonomiska livet tager ett uppsving. Så har det gått även med Finlands Banks sedelstock. Under hela den förra delen av kristiden visade Bankens sedelstock en relativt stark tendens att nedgå. I detta avseende inträffade en vändning vid årsskiftet 1932—33, då sedelstocken uppgick till blott något över en miljard. Härefter har beträffande sedelstocken kunnat iakttagas en tendens till ökning, vilken blott då och då något avbrutits, och har densamma fortgått även under senaste år.

Sedelstocken var vid årets början 1,380.7 miljoner mark, nedgick först något men

ökades sedan så, att den i slutet av april var 1,546.1 milj. mark. Härefter nedgick dess belopp återigen till juli, vid vars utgång det var 1,460.1 milj. mark. Sedan begynte sedelstocken åter stiga och var i slutet av året 1,630.1 milj. mark, d. v. s. 249.4 milj. mark eller 18.1 % större än i början av året.

Enär sedelstocken den 31 december 1932, då den nådde sitt minimum för ultimo av året, var 1,085.3 milj. mark, hade den alltså till utgången av senaste år ökat med 544.8 milj. mark eller 50.2 %. Då prisnivån icke under den gångna tiden undergått kännbarare förändringar, kan stegringen anses bero på det av uppsving präglade ekonomiska livets krav.

Följande sammanställning utvisar beloppen av de olika tillgångar, mot vilka Banken är berättigad att utgiva sedlar, vid utgången av år 1935 samt vid resp. kvartalsslut senaste år.

	31/12 1935 milj. mk	31/3 1936 milj. mk	30/6 1936 milj. mk	30/9 1936 milj. mk	31/12 1936 milj. mk
Guld-kassa	472.0	501.3	531.1	603.4	603.2
Korrespondenter i utlandet	1,266.9	1,328.3	1,114.4	1,118.1	1,491.6
Kreditiv i utlandet	—	—	—	—	—
Utländska växlar	80.4	86.2	92.2	81.4	82.4
Utländska obligationer	—	—	—	—	—
Utländska sedlar och kuponger	1.7	0.9	0.8	1.4	1.2
Inhemsk växlar	669.1	865.1	848.2	797.8	777.6
Summa	2,490.1	2,781.8	2,586.7	2,602.1	2,956.0

I Bankfullmäktiges berättelse för år 1935 har redan redogjorts för orsakerna till den vändning, som inträdde i täckningsförhållandets utveckling under sagda år. Den primära sedeltäckningen (guld-kassa och utländska valutor) var i slutet av år 1934 96.3 % av vid anfordran betalbara förbindelser. Denna proportion kan anses för exceptionellt hög och en nedgång i densamma var att vänta, så snart de vid anfordran betalbara förbindelserna begynte kännbarare ökas. Denna relation

nedgick också sedan intill utgången av år 1935 till 83.7 %. Under senaste år sjönk den ytterligare, då sedelstocken och övriga vid anfordran betalbara förbindelser kraftigt ökades, och var i slutet av året 75.1 %. Även denna proportion är dock synnerligen stark. Däremot har den primära sedeltäckningens förhållande till den viktiga delen av vid anfordran betalbara förbindelser, sedelstocken, hållit sig relativt stabilt. Den primära sedeltäckningen utgjorde vid utgången av år 1934 129.2 %,

av år 1935 126.0 % och i slutet av senaste år 128.5 % av sedelstocken.

Sedelutgivningsrätten utan avdrag för bristande supplementär täckning har under år 1936 varierat mellan 3,294.8 miljoner mark (31/12) och 2,836.7 miljoner mark (23/6). Motsvarande obegagnade sedelutgivningsrätt har växlat mellan 864.0 miljoner mark (8/1) och 506.3 miljoner mark (31/12). Dessa belopp utgjorde det förra 29.2 och det senare 15.4 % av den totala sedelutgivningsrätten.

I det följande jämföres noggrannare Bankens sedelutgivningsrätt och dess användning vid utgången av senaste år med motsvarande ställning i slutet av föregående år.

Sedelutgivningsrätt.

	^{31/12} 1935 milj. mk	^{31/12} 1936 milj. mk
Guld-kassa och utländska valutor	1,738.9	2,094.8
Sedelutgivningsrätt där- utöver	1,200.0	1,200.0
Sedelutgivningsrätt	2,938.9	3,294.8

Begagnat belopp.

Utelöpande sedlar	1,380.7	1,630.1
Övriga avista förbindelser	622.7	1,082.4
Å beviljade kassakreditiv innestående	74.5	76.0
Begagnad sedelutgivnings- rätt	2,077.9	2,788.5

Sedelutgivningsreserv.

Omedelbart disponibel . .	412.2	167.5
Beroende av ökad supple- mentär täckning	448.8	338.8
Total sedelutgivningsre- serv	861.0	506.3
Begagnat belopp och re- serv	2,938.9	3,294.8

Av sammanställningen framgår, att sedelutgivningsrätten genom ökningen i

guldkassan och i beloppet av utländska valutor kännbart ökats. Den stora ökningen i utelöpande sedlar och i övriga vid anfordran betalbara förbindelser har dock lett till en minskning i sedelreserven. Minskningen är 354.7 milj. mark. Föregående år minskades sedelutgivningsreserven redan med 275.1 milj. mark. Den totala sedelutgivningsreserven är dock fortfarande normal, ungefär på samma nivå som under tidigare år. Den ringa omfattningen av Bankens kreditgivning, framförallt avsaknaden av rediskonteringen, har föranlett, att av sedelutgivningsreserven en avsevärd del är beroende av ökningen i den supplementära täckningen.

Bankens förhållande till staten.

Statsverket har under året icke anlitat kredit i Finlands Bank. I av Banken innehavda obligationers räkning har under året inträffat stora förändringar beroende närmast därpå, att staten återbetalat en del obligationslån i utländskt mynt och i stället emitterat obligationer i finskt mynt. Samtidigt har Banken ökat sitt innehav av statsobligationer; medan dess innehav av statsobligationer vid årets början utgjorde 233.9 milj. mark, var dess bokförda värde i slutet av året 289.1 milj. mark.

Banken har under året deltagit i konverteringen av statens lån.

Bankens bokslut.

I det föregående har redan berörts flere hänseenden, i vilka Finlands Banks ställning undergått förändringar under senaste år. I det följande skall Bankens bilans granskas mer i detalj.

Bilansen.

Olikheterna mellan Bankens bilanser för senaste år och året därförinnan framgår ur följande sammanställning:

Tillgångar:	^{31/12} 1935 milj. mk	^{31/12} 1936 milj. mk
Guld-kassa	472.0	603.2
Utrikeskorrespondenter .	1,266.9	1,491.6
Kreditiv i utlandet	—	—
Utländska växlar	80.4	82.4
I utlandet förvarat guld, som icke räknas till sedeltäckningen	—	211.4
Diskonterade inh. växlar, som icke räknas till se- deltäckningen	—	45.4
Kuponger och utländska sedlar	1.7	1.2
Inhemska växlar	669.1	777.6
Hypotekslån	45.4	59.8
Kassakreditiv	67.4	66.7
Obligationer i finskt mynt	190.7	347.9
Obligationer i utländskt mynt	223.2	92.6
Bankfastigheter och in- ventarier	12.0	12.0
Diverse räkningar	348.9	346.3
Summa	3,377.7	4,138.1
<i>Skulder:</i>		
Utelöpande sedlar	1,380.7	1,630.1
Upp- och avskrivnings- räkning med statsver- ket	161.7	376.5
Upp- och avskrivnings- räkningar med andra .	401.7	571.3
Kreditiv i utlandet	—	—
Postremissväxlar	12.2	23.4
Utrikeskorrespondenter .	24.3	21.3
Grundfond	1,000.0	1,000.0
Reservfond	262.1	312.3
Bankfastigheter och in- ventarier	12.0	12.0
Diverse räkningar	22.8	89.9
Årets vinst	100.2	101.3
Summa	3,377.7	4,138.1

I sammanställningen väcker guldkassans kraftiga ökning uppmärksamhet — speciellt om man beaktar även det i utlandet uppbevarade guld. Orsaken till guldinköpen har, såsom i bankfullmäktiges berättelse för år 1935 omnämnts, varit flere valutators osäkerhet, varför det ansetts vara bäst att placera medel i guld. Guldkassan har bokförts enligt den gamla, i 1935 års myntlag fastställda pariteten, som är inemot 50 % lägre än det nuvarande värdet.

Ökningen i utländska korrespondenters räkning har redan tidigare omnämnts.

Beloppet av utländska växlar har hållit sig ungefär oförändrat, men de inhemska växlarnas belopp stigit, som redan påpekats.

Beloppet av obligationer har under året avsevärt varierat, enär lån fortfarande konverterats i rätt stor utsträckning. Slutresultatet för året blev, att beloppet av obligationer i finskt mynt avsevärt ökats och av sådana i utländskt mynt nedgått. Vid bokföringen av obligationerna ha fortfarande följts tidigare tillämpade försiktiga principer.

Bland skulderna väcker främst uppmärksamhet, att bägge upp- och avskrivningsräkningarna avsevärt ökats. Även detta är ett utslag av den goda penningtillgången och av statens säkra finansiella läge.

Till reservfonden har överförts hälften av vinsten för år 1935 50,094,466: 12 mk samt av den andra hälften det belopp, som återstod för Banken, 94,466: 12 mk.

Vinst- och förlusträkningen.

Gestaltningen av bankens vinst- och förlusträkning under de två senaste åren framgår av följande sammanställning:

Inkomster:	År 1935 mk	År 1936 mk
Intressen å inhemsk utlåning	38,433,604: 28	45,089,893: 20
„ å korrespondenter i utlandet ..	13,634,394: 25	12,261,244: 35
„ å obligationer	41,033,976: 11	37,436,206: 26
Agio	14,998,559: 83	16,869,767: 22
Provisioner	5,686,794: 25	3,915,938: 73
Fmk	113,787,328: 72	115,573,049: 76

Utgifter:	År 1935 mk	År 1936 mk
Löner och arvoden	8,371,879: 75	8,363,050: 10
Pensioner och understöd	778,194: 20	781,674: —
Bankfullmäktiges arvoden och expenser ..	157,860: 80	169,461: 80
Sedeltillverkningen	1,983,437: 40	2,574,743: 25
Diverse omkostnader	2,250,067: 33	2,225,012: 36
Nedskattning å obligationer och aktier	—	—
Avskrivning å inventarierna	56,957: —	126,605: 05
Bankens vinst	100,188,932: 24	101,332,503: 20
Fmk	113,787,328: 72	115,573,049: 76

Inverkan av de på inkomstsidan influerande faktorerna har under det gångna året skett i olika riktningar. Den ökade kreditgivningen har medfört stegrade ränteinkomster. Däremot har den fortgående nedgången i intressen å korrespondenter i utlandet samt å obligationer förorsakat en minskning på dessa räkningar. Totalsumman av inkomsterna har därför ökat endast litet. På utgiftssidan framträder en mer betydande förändring endast i sedeltillverkningens räkning. Denna beror givetvis av den kännbara stegringen i sedelstocken.

Nämnvärda nybyggnader har Banken icke heller under det gångna året haft under uppförande, och skäl till avskrivningar å fastigheterna ha icke förefunnits. Mindre reparationskostnader ha efter vanligheten bokförts som utgifter för fastigheterna. Vad som använts till nyanskaffning av inventarier, har även nu helt och hållet avskrivits.

Bankens nettovinst gestaltade sig för senaste år 1.1 milj. mk större än för år 1935.

Vinsten utgjorde:

År	milj. mark
1924	65.4
1925	82.7
1926	107.1
1927	116.7
1928	144.0
1929	150.7
1930	130.6
1931	110.7
1932	115.2
1933	112.4
1934	111.4
1935	100.2
1936	101,332,503 mark 20 penni.

Av 1936 års vinst har hälften eller 50,666,251 mk 60 penni överförts till reservfonden. Av andra hälften går enligt statens inkomst- och utgiftsbudget för innevarande år 50,000,000 mk till staten. Därefter återstår av det gångna årets vinst för Banken odisponerade vinstmedel till ett belopp av 666,251 mk 60 penni. Bankfullmäktige föreslå, att

dess vinstmedel, 666,251 mk 60 penni, överförs till Bankens reservfond.

Av Bankfullmäktige handlagda ärenden.

Inlösen av sedlarna.

Med stöd av Finlands Banks reglemente i den ändrade lydelse, som det erhållit genom lagen av den 30 oktober 1931, har Banken genom en redan flere gånger förnyad förordning berättigats att avvika från de i 8 § 1 momentet av sagda reglemente ingående bestämmelserna om inlösen av sedlar. Då förordningens giltighetstid i slutet av år 1936 begynte närma sig sitt slut, tog Bankens direktion, enär den ansåg att det ej ännu förefanns någon möjlighet att återgå till en myntfot knuten till guldet, initiativ till en förlängning av förordningens giltighetstid. Bankfullmäktige anslöto sig till direktionens åsikt och hemställde hos Statsrådet om att Finlands Bank med stöd av en förordning skulle berättigas att intill utgången av år 1937 fortfarande få avvika från bestämmelserna i 8 § 1 momentet av reglementet.

Denna rättighet beviljades även Banken.

Pensionerna.

Under det gångna året ha Bankfullmäktige beviljat fem nya pensioner uppgående till sammanlagt 61,320 mark i året.

Avskrivningen av värdelösa fordringar.

Bankfullmäktige ha i sina berättelser alltid lämnat upplysning om de vanligen rätt små fordringar, vilka det ansetts nödigt att avskriva som helt och hållet värdelösa. Under det gångna året ha dylika avskrivningar icke gjorts.

Revisionen.

De vid 1935 års riksdag utsedda revisorerna, redaktören Artturi Aalto, kommunalrådet Aleksanteri Fränti, redaktören Kaarlo Harvala, jordbrukaren Kaapro Huittinen och jordbrukaren August Kuusisto, verkställde under tiden från den 17 februari till den 4 mars revision av Bankens räkenskaper för år 1935. I enlighet med revisorernas tillstyrkan och med stöd av stadgandena härom i Bankens reglemente ha Bankfullmäktige beviljat direktionen ansvarsfrihet för Bankens förvaltning under år 1935.

Granskningen av lånerörelsen och valutahandeln.

Bankfullmäktige ha under året sex gånger granskat Bankens lånerörelse och övriga placeringar ävensom valutahandeln, nämligen vid följande tidpunkter: den 19 mars, den 29 april, den 11 juni, den 31 augusti, den 23 november samt den 19 december.

Inventeringen och inspektionen av avdelningskontoren.

a) I huvudkontoret.

Jämlikt 6 § i sin instruktion ha Bankfullmäktige verkställt inventering av huvudkontorets kassavalv och samtliga kassor ävensom länehandlingar och säkerheter samt panter och depositioner. Vid sagda inventeringar har icke iakttagits någon orsak till anmärkningar.

b) I avdelningskontoren.

Bankfullmäktige ha övervakat, att avdelningskontorens handkassar och valv en gång i månaden samt växlar, skuldsedlar och panter minst tre gånger om året inventerats av kontrollanterna vid kontoren.

Dessutom ha under året samtliga avdelningskontor inspekterats.

Ernst Nevanlinnas minne.

För att hedra minnet av sin mångåriga ordförande avlidne professorn Ernst Nevanlinna utgävo Bankfullmäktige senaste år samlade i tryck om honom uttalade och skrivna minnesord under titeln „Ernst Nevanlinna. Muistosanoja”.

Kontrollanterna vid avdelningskontoren.

För år 1937 ha Bankfullmäktige på direktionens framställning utsett följande personer till kontrollanter vid avdelningskontoren och till deras suppleanter:

vid kontoret i Tavastehus: kontrollanter kommerserådet Anders Gustaf Skogster och handlanden Johan Verner Fredriksson samt suppleanter fabrikanten Kaarlo Edvard Kauppinen och vicehäradshövdingen Yrjö Jokiranta;

vid kontoret i Joensuu: kontrollanter filosofiemagistern Yrjö A. Kankaanrinta och beskattningssekreteraren, agronomen Väinö Muukkonen samt suppleanter handelsskolföreståndaren, filosofiemagistern Taavi Kauhanen och advokaten, vicehäradshövdingen Mauno Moilanen;

vid kontoret i Jyväskylä: kontrollanter direktören Kaarlo Wilhelm Laitila och apotekaren Eugen Mansnerus samt suppleanter lektorn Herman Hämäläinen och borgmästaren Matti Soini;

vid kontoret i Kotka: kontrollanter verkställande direktören Veikko A. Cajander och verkställande direktören, borgmästaren Hugo Melart samt suppleanter direktören

H. L. Wennerstrand och stadsfogden Niilo Silenti;

vid kontoret i Kuopio: kontrollanter ingenjören Pekka Juho Rinkinen och kommunalrådet Bruno Ilmoniemi samt suppleanter vicehäradshövdingen Gunnar Hellén och verkställande direktören Pekka Karttunen;

vid kontoret i S:t Michel: kontrollanter häradshövdingen Erkki Veikko Kuokkanen och politierådmannen Otto Kimmunen samt suppleanter direktören Valter Pulkkinen och verkställande direktören Asko Savolainen;

vid kontoret i Uleåborg: kontrollanter direktören Otto Alfons Karhi och justitieborgmästaren Karl Torsten Reinilä samt suppleanter direktören J. K. Korkeakivi och verkställande direktören Aarne Toivonen;

vid kontoret i Björneborg: kontrollanter direktörerna Johan Odert Rosengren och Toivo Rintala samt suppleanter apotekaren, filosofiemagister Fredrik Victor Virmajuuri och handlanden Juho Antti Airio;

vid kontoret i Sordavala: kontrollanter ekonomirådet Sven Holst och direktören Robert Valentin Niskanen samt suppleanter kyrkoherden Oskari Fredrikki Kanervo och disponenten R. Rosenberg;

vid kontoret i Tammerfors: kontrollanter justitierådmannen Kaarlo Haljala och stadsdirektören Kaarlo Nordlund samt suppleanter ingenjören Erkki Niklas Salminen och biträdande direktören Br. Kanto;

vid kontoret i Åbo: kontrollanter politierådmannen Ernst Petter Johan Thomé och ekon. kand. Valde Vainio samt suppleanter direktören Juho Heikki Kurkela och handlanden Johan Fredrik Henriksson;

vid kontoret i Wasa: kontrollanter lagmannen Ivar Wilhelm Hasselblatt och direktören Lauri Aleksander Niinioja samt suppleanter konsulen Johan Alfred Viklund och direktören Juho Viljam Waahtoniemi;

vid kontoret i Wiborg: kontrollanter direktörerna Ernst Hämäläinen och Hannes Neuvonen samt suppleanter direktören Kusti Soininen och ingenjören Reino Koi-vulehto.

Bankfullmäktige och revisorer.

Riksdagens elektorerna utsågo den 16 oktober 1936 till bankfullmäktige för Finlands Bank följande personer:

Tanner, Väinö, verkställande direktör,
Lahdensuo, Jalo, filosofiemagister,
Helo, Johan, filosofiedoktor,
Vesterinen, Vihtori, jordbrukare,
Ryömä, Hannes, generaldirektör,
Junnila, Taave, kommunalråd,
v. Frenckell, Erik, diplomingenjör,
Kilpi, Eino, chefredaktör,
Leppälä, Juhani, kommunalråd.

Av dessa utgjorde de tre förstnämnda de ordinarie Bankfullmäktige. Som ordfö-

rande fungerade undertecknad Tanner och som viceordförande undertecknad Lahdensuo.

Till Bankens revisorer för granskning av 1936 års räkenskaper utsågo Riksdagens elektorerna följande personer:

redaktören *Kaarlo Harvala* och till dennes suppleant redaktören *Artturi Aalto*, jordbrukaren *Kaapro Huittinen* och till dennes suppleant jordbrukaren *Kalle Aukusti Lohi*,

jordbrukaren *August Kuusisto* och till dennes suppleant butiksföreståndaren *Onni Hiltunen*,

kommunalrådet *Aleksanteri Fränti* och till dennes suppleant ekonomen *Paavo Saarinen* samt

verkställande direktören *Paavo Raittinen* och till dennes suppleant småbrukaren *Matti Lepistö*.

Helsingfors den 1 mars 1937.

VÄINÖ TANNER.

Jalo Lahdensuo.
Hannes Ryömä.

Eino Kilpi.

Johan Helo.
Taave Junnilla.

Juhani Leppälä.

Vihtori Vesterinen.
Erik von Frenckell.

K. N. Rauhala.